

LIETUVOS SPORTO UNIVERSITETO KĖDAINIŲ „AUŠROS“ PROGIMNAZIJOS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos sporto universiteto Kėdainių „Aušros“ progimnazijos socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) parengtas vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais.

2. Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimo poreikį lemia pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, įtvirtinančios kompetencijų ugdymą mokantis pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas. Ugdymas pagal bendrąsias programas turi padėti mokiniams išsiugdyti komunikavimo, kultūrinę, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninę, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos kompetencijas. Socialinė-pilietinė veikla taip pat prisideda prie bendrosiose programose numatytų kompetencijų ugdymo ir padeda mokiniams praktiškai taikyti įgytas žinias ir gebėjimus bei demonstruoti vertybines nuostatas bei sudaro galimybes pažvelgti į dalykus iš įvairių perspektyvų, ypač pritaikant, išplečiant ir aktualizuojant įgytas žinias gyvenimiškose situacijose.

II SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

3. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

4. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

- 4.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;
- 4.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno asmens atsakomybę kuriant savo asmeninę, vietos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti mokinius ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;
- 4.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdytis savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems ir bendruomenei, kuriai mokiniai priklauso.

III SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TURINYS

5. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirenkama vadovaujantis prasmingumo, asmeninio tobulėjimo, socialinio teisingumo ir dalyvavimo principais.

Principas	Socialinės-pilietinės veiklos kryptys
Prasmingumo.	<ul style="list-style-type: none">• Dalyvavimas ir / arba pagalba organizuojant progimnazijos renginius: salės, kabineto

<p>Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina jį orientuotis ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokytis iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą. Mokiniai gali įsitraukti į įvairių nevyriausybinių organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo, pvz., visuomenės sąmoningumo didinimo klimato kaitos klausimais, gyvūnų apsaugos, pažeidžiamų asmenų grupių teisių užtikrinimo klausimais ir pan.</p>	<p>paruošimas, svečių registravimas, renginio vedimas ir kt.;</p> <ul style="list-style-type: none"> • progimnazijos patalpų, aplinkos tvarkymas, interjero atnaujinimas, bendrųjų erdvių kūrimas; • pagalba tvarkant miesto, rajono aplinką, dalyvavimas aplinkosauginėje akcijoje „Darom“; • darbas progimnazijos bibliotekoje, skaitykloje, sporto salėje, muziejuje ir pan.; • pagalba dalykų mokytojams rengiant mokymo priemones, tvarkant kabinetus, metodinę medžiagą, ruošiant standus; • budėjimas ir / arba kitos pareigos klasėje; • dalyvavimas ir pagalba nevyriausybinesse organizacijose: gyvūnų globos organizacijoje („Pifas“), ligoninėje, socialinės globos institucijose, Kėdainių šv. Juozapo parapijos Caritas padalinyje, jaunimo organizacijoje „Laiptai“ ir kt.
<p>Asmeninio tobulėjimo.</p> <p>Socialinė-pilietinė veikla pasirenkama atliepianč mokinio interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslių, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus. Idealu, jei mokiniai savo stiprybes ir talentus gali pritaikyti naujame kontekste, ir tai sudaro sąlygas mokiniams įsivertinti savo gebėjimus ir numatyti galimas tolesnio mokymosi trajektorijas. Skatinamas mokinių dalyvavimas ir jų pagalba organizuojant įvairias parodas, koncertus, sporto turnyrus, kitus renginius įvairiose socialinės globos institucijose, ligoninėse, telkiant bendruomenę konkrečiam tikslui siekti. Pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis, taip pat neformaliojo vaikų švietimo ir užimtumo veiklų organizavimas dienos centrus lankantiems, mokymosi sunkumų turintiems vaikams, migrantams, savanorystė ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokymas, konsultavimas, paskaitos vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Progimnazijos vardo garsinimas dalyvaujant olimpiadose, konkursuose, koncertuose, projektinėje veikloje, parodose ir pan.; • atstovavimas klasei sporto ir kituose renginiuose; • dalyvavimas ir pagalba organizuojant įvairius renginius, išvykas, gerumo ir labdaros akcijas, parodas, koncertus, sporto turnyrus ir kitą sportinę veiklą; • dalyvavimas pilietinio ugdymo, prevenciniuose, socialiniuose, profesinio orientavimo projektuose; • pagalbos teikimas mokymosi sunkumų turintiems, migrantams ar jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis; • pagalba organizuojant neformaliojo vaikų švietimo ir užimtumo veiklas, pagalba pailgintos dienos grupėje (padėti vaikams ruošti pamokas, kartu žaisti); • savanorystė ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokymas, konsultavimas, paskaitos vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos.
<p>Socialinio teisingumo.</p> <p>Mokinyi turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Visuomenės gerovė</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dalyvavimas progimnazijos visuomeninėje veikloje: akcijose, žygiuose, minėjimuose; • savanorystė teikiant pagalbą stokojantiems, neįgaliams, vienišiams ir pagyvenusiems asmenims, migrantams ir kitiems mokinių

<p>užtikrinama, kai visoms asmenų grupėms sudaroma galimybė lygiavertiškai dalyvauti socialiniame gyvenime. Mokinių indėlis, net ir pats mažiausias, užtikrinant šias galimybes yra neįkainojama pagalba valstybei ir visiems žmonėms. Todėl mokiniai galėtų būti skatinami savanoriauti teikiant pagalbą savarankiškai arba per įvairias nevyriausybinės organizacijas, teikiančias pagalbą stokojantiems, neįgaliems, vienišiams ir pagyvenusiems asmenims, migrantams ir kitiems mokinių artimoje aplinkoje gyvenantiems ir sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.</p>	<p>artimoje aplinkoje gyvenantiems ir sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.</p>
<p>Dalyvavimo. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau, nei veikiant individualiai. Todėl mokiniai turi būti skatinami atlikti veiklas ne tik individualiai, bet ir dalyvaujant bendrose veiklose, kurių metu jie mokytųsi pažinti vieni kitus, išklausti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems. Galimos įvairios mokinių grupių arba klasių iniciatyvos, siekiant spręsti vietos bendruomenei aktualius klausimus, pvz., organizuoti pilietines iniciatyvas ir / ar jose dalyvauti, taip pat dalyvauti kraštotylinėje, ekologinėje veikloje, domėtis aplinkosaugine veikla, dalyvauti ekspedicijoje, žygyje, nagrinėti istorinius šaltinius ir kt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dalyvavimas ir / ar pagalba organizuojant pilietines iniciatyvas; • bendradarbiavimas komandoje siekiant bendrų klasės ar progimnazijos tikslų, pareiškiant savo argumentuotą nuomonę bei sąžiningai atliekant pavestas užduotis; • dalyvavimas miesto, rajono pilietiniuose renginiuose; • dalyvavimas kraštotylinėje, ekologinėje, aplinkosauginėje veikloje, ekologinėse akcijose, projektuose; • dalyvavimas ekspedicijoje, žygyje, nagrinėjimas istorinių šaltinių ir kt.; • aktyvi veikla progimnazijos, klasių savivaldose, judriųjų pertraukų organizavimas, pagalba pamokoje nunešant ir parnešant inventorių ar pan.; • aktyvi veikla jaunimo organizacijose.

IV SKYRIUS

SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMAS PROGIMNAZIJOJE

6. Socialinei-pilietinei veiklai skirtas minimalus privalomas valandų skaičius yra numatytas Bendruosiuose ugdymo planuose. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo programą, privaloma atlikti socialinę-pilietinę veiklą, kurios trukmė 2023–2024 mokslo metais:

1. 6, 8 klasių mokiniams ne mažiau kaip 10 pamokų (valandų);
2. 5, 7 klasių mokiniams ne mažiau kaip 20 pamokų (valandų).

Nuo 2024–2025 mokslo metų 5–8 klasių mokiniams privalomos socialinės-pilietinės veiklos atlikimo trukmė ne mažesnė kaip 20 pamokų (valandų).

Šis laikas nėra įskaičiuojamas į mokinio mokymosi krūvį, tai laisvu nuo pamokų metu vykdoma veikla. Pagrindinio ugdymo programoje socialinei-pilietinei veiklai atlikti gali būti skiriama iki 5

ugdymo dienų, ji turi būti atlikta iki ugdymo proceso pabaigos. Už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą atsakingas klasės vadovas.

7. Socialinė-pilietinė veikla vykdoma cikliška: mokinys apmąsto savo mokymosi patirtį ir priima sprendimą, į kokias socialines-pilietines veiklas norėtų įsitraukti, kad dalyvavimas šiose veiklose padėtų jam augti ir tobulėti. Mokinys planuoja savo veiklas padedamas klasės vadovo. Mokinys pasirengia planą (1 priedas) pasirinktai socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti, atlieka nusimatytas užduotis, reguliariai apgalvoja savo atliekamos socialinės-pilietinės veiklos prasmingumą ir pridėtinę vertę sau ir progimnazijos bendruomenei, visuomenei; jei reikalinga, mokinys keičia pirminį socialinės-pilietinės veiklos planą ir koreguoja nusimatytas užduotis. Pabaigęs nusimatytas socialinės-pilietinės veiklos užduotis, mokinys įsivertina savo patirtį ir fiksuoja socialinės-pilietinės veiklos įrodymus kompetencijų aplanke.

8. Mokslo metų pradžioje mokiniai ir jų tėvai (globėjai, rūpintojai) supažindinami su socialinės-pilietinės veiklos kryptimis ir vykdymo tvarka, reikalavimais atliekant socialinę-pilietinę veiklą, progimnazijos organizuojamomis konsultacijomis dėl socialinės-pilietinės veiklos vykdymo mokiniams grafiku ir atsiskaitymo tvarka.

9. Klasės vadovas individualiai ar grupėje konsultuoja mokinius dėl socialinės-pilietinės veiklos vykdymo, nuolat domisi, kaip sekasi mokiniams, o prireikus siūlo pagalbą. Su kiekvienu mokiniu ne mažiau nei 2 kartus per mokslo metus organizuoja individualius ugdomuosius pokalbius apie jo patirtis atliekant socialines-pilietines veiklas. Pokalbių trukmė priklauso nuo mokinių įsitraukimo, motyvacijos ir kitų mokymosi poreikių. Mokiniai savo refleksiją apie atliktos socialinės-pilietinės veiklos rezultatus pateikia raštu, kaip mokiniams sekėsi pasiekti nusimatyto tikslų, ko mokiniai išmoko atlikdami socialinę-pilietinę veiklą, ką sužinojo naujo apie save ir savo artimiausią aplinką, projektuoja būsimą savo socialinę-pilietinę veiklą aukštesnėje klasėje (3 priedas).

10. Socialinės-pilietinės veiklos apskaitą vykdo mokinys socialinės-pilietinės veiklos formoje (2 priedas).

11. Socialinė-pilietinė veikla fiksuojama el. dienyno skiltyje „Socialinė-pilietinė veikla“. Ją fiksuoja klasės vadovas, mokytojai ar kiti progimnazijos darbuotojai turintys el. dienyno paskyrą. Neturintys paskyros darbuotojai pildo konkrečią veiklą Socialinės-pilietinės veiklos apskaitos formoje (2 priedas). Jei socialinė-pilietinė veikla vykdoma ne progimnazijoje, mokinio veikla tvirtinama oficialiu įstaigos anspaudu.

12. Mokinių pareigos atliekant socialinę-pilietinę veiklą:

12.1. pateikti siūlymus dėl galimos socialinės-pilietinės veiklos pobūdžio ir turinio;

12.2. aptarti savo pasiūlytas veiklas ir užduotis su progimnazijoje paskirtu asmeniu bei atsižvelgti į teikiamus siūlymus;

12.3. atsakingai vykdyti suplanuotas užduotis;

12.4. apmąstyti savo patirtį ir prireikus koreguoti socialinės-pilietinės veiklos pobūdį, užduotis ir kt.;

12.5. kaupti savo socialinės-pilietinės veiklos įrodymus;

12.6. dalyvauti ugdomuosiuose pokalbiuose su klasės vadovu ir pateikti reikiamus įrodymus apie atliktas socialines-pilietines veiklas arba pateikti savo refleksiją ir įrodymus raštu;

12.7. kilus nenumatytais aplinkybėmis, koreguoti, perplanuoti savo socialinę-pilietinę veiklą.

13. Progimnazijos direktorius:

13.1. skiria už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą atsakingą klasės vadovą;

13.2. sudaro sąlygas progimnazijoje paskirtiems asmenims organizuoti konsultacijas ir individualius ugdomuosius pokalbius; prireikus sudaro sąlygas mokiniams naudotis progimnazijos infrastruktūra atliekant socialines-pilietines veiklas.

14. Progimnazijoje paskirtų asmenų (klasės vadovų), atsakingų už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą, pareigos:

14.1. paaiškinti socialinės-pilietinės veiklos prasmę, reikalavimus, progimnazijos prioritetus ir pateikti gerųjų socialinės-pilietinės veiklos atlikimo pavyzdžių;

14.2. padėti mokiniams pasirinkti socialines-pilietines veiklas ir suprasti, kaip jų patirtis jas atliekant prisidės prie mokinių asmeninio augimo; pateikti rekomendacinio pobūdžio socialinių- pilietinių veiklų sąrašą; padėti mokiniams pasirengti savo socialinės-pilietinės veiklos planus;

14.3. organizuoti konsultacijas, pagal galimybes stebėti, kaip mokiniams sekasi atlikti nusimatytas užduotis; pastebėjus, kad mokiniams kyla sunkumų, kviešti mokinius pokalbiui ir teikti reikiamą pagalbą, atsižvelgiant į jų amžių ir kontekstą; jei socialinė-pilietinė veikla atliekama už progimnazijos ribų, palaikyti ryšį su organizacijų atstovais, domėtis, kaip sekasi mokiniams;

14.4. teikti grįžtamąjį ryšį mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) apie socialinės-pilietinės veiklos rezultatus.

15. Ugdymo laikotarpio pabaigoje patikrinti, kad būtų įvykdytas minimalus socialinės-pilietinės veiklos reikalavimas, apibendrinti mokinio patirtį ugdomųjų pokalbių metu arba gavus mokinio refleksiją raštu ir vertinti mokinio įvykdytas užduotis bei refleksiją. Socialinės-pilietinės veiklos vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu „įskaityta“ („įsk.“) arba „neįskaityta“ („neįsk.“), nurodant veikloms įgyvendinti panaudotą valandų skaičių. Įskaitoma, jei mokinys turi 4 ir daugiau valandų per pusmetį.

16. Mokiniai, nesurinkę reikiamo valandų skaičiaus, likus 4 savaitėms iki mokslo metų pabaigos, nukreipiami tuo metu progimnazijai svarbiai socialinei-pilietinei veiklai atlikti. Mokiniams, negavusiems įskaityto socialinės-pilietinės veiklos įvertinimo, skiriama papildomo laiko išsikelti naujus ar patikslinti išsikeltus tikslus ir juos pasiekti.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Progimnazijos vadovai, dalykų mokytojai, klasių vadovai, pagalbos mokiniui specialistai, kiti progimnazijos darbuotojai vadovaujasi Socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašu.

18. Tvarkos aprašas gali būti keičiamas ar papildomas, keičiantis teisės aktams.

_____ KLASĒS _____ MOKINIO
(vardas, pavardē)

SOCIALINĒS-PILIETINĒS VEIKLOS _____ – _____ M. M.
PLANAS

Eil. Nr.	Principas / tikslas	Planuojama veikla	Laikotarpis
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			

KL. MOKINIO

(vardas, pavardē)

**SOCIALINĒS-PILIE TINĒS VEIKLOS _____ – _____ M. M.
APSKAITOS LAPAS**

Eil. Nr.	Socialinēs-pilietinēs veiklos užduotys	Val. skaičius	Data	Veiklā organizavusio asmens vards, pavardē	Parašas
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					

REFLEKSIJA

Kokia nauda man ir kitiems? Ko išmokau atlikdama(s) socialinę-pilietinę veiklą?	Kaip man sekėsi pasiekti nusimatyto tikslų? Kas man pavyko / nepavyko?	Ką ketinu daryti toliau (ar kitaip)?